

Sikkerhetsdatablad HyDra løsbentonitt

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET/STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET/FORETAKET

1.1. Produktidentifikator

Produktnavn : HyDra løsbentonitt

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Relevante, identifiserte bruksområder

Bruk av stoffet/blandingen : Membrantetting.

Bruk som blir frarådd

Ingen ytterligere informasjon foreligger

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

HauCon Norge AS
Johan Follestadts vei 3
3474 Åros
T 31302500 - F 31302501
post@haucon.no - www.haucon.no

Kontaktperson : Tor Erling Gransæther (teg@haucon.no)

1.4. Nødtelefonnummer

Land	Organisasjon/Firma	Adresse	Nødtelefon
Norge	Giftinformasjonen Directorate of Health and Social Affairs	P.O. Box 7000, St. Olavs Plass 0130 Oslo	112/ +47 22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

Ikke klassifisert

2.2. Merkingselementer

Merking i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]

EUH setninger : EUH210 - Sikkerhetsdatablad er tilgjengelig på anmodning

2.3. Andre farer

Andre farer som ikke bidrar til klassifiseringen : Eventuelt støv fra produktet kan forårsake irritasjon i luftveiene hvis det er blitt innåndet i store mengder. Støvet kan forårsake en smertefull irritasjon av øynene og tåreproduksjon.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.1. Stoff

Ikke anvendelig

3.2. Stoffblandinger

Navn	Produktidentifikator	%	Klassifisering iht. forordning (EF) nr. 1272/2008 [CLP]
Bentonit	(CAS-nr) 1302-78-9 (EU nr) 215-108-5 (REACH-nr) N/A	> 80	Ikke klassifisert

Kvarts (SiO ₂)	(CAS-nr) 14808-60-7 (EU nr) 238-878-4 (REACH-nr) N/A	1 - 4	STOT RE 2, H373
----------------------------	--	-------	-----------------

H-setningenes klartekst, se under seksjon 16

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

- FØRSTEHJELP generell : Vanlig førstehjelp, ro, varme og frisk luft. Ikke gi noe å drikke hvis personen er bevisstløs. Ved illebefinnende, oppsøk en lege (vis om mulig etiketten).
- FØRSTEHJELP etter innånding : Sørg for tilførsel av frisk luft. La den forulykkede hvile.
- FØRSTEHJELP etter hudkontakt : Vask med mye såpe og vann. Ved hudirritasjon eller utslett: Søk legehjelp. Tilsølte klær må vaskes før de brukes på nytt. Ta av tilsølte klær og vask eksponerte hudpartier med mildt såpevann. Skyll deretter med varmt vann.
- FØRSTEHJELP etter øyekontakt : Spyl øyeblikkelig med mye vann. Oppsøk legen ved vedvarende smerte eller rødhet.
- FØRSTEHJELP etter svelging : Skyll nese, munn og svelg med vann. Gi mye vann å drikke. IKKE framkall brekning. Oppsøk lege umiddelbart.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

- Symptomer/skader : Antas ikke å være farlig under vanlige bruksforhold.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Behandles symptomatisk. Er du i tvil, eller hvis symptomer vedvarer, kontakt lege.

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Slokkingsmidler

- Egnede brannslukningsmidler : Slukningsmiddel velges mht. omgivende brann. Skum. Tørt pulver. Karbondioksid. Vannstøv. Sand.
- Uegnet slukningsmiddel : Ikke bruk en kraftig vannstråle.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

- Brannfare : Ikke ansett brannfarlig iht. gjeldende regelverk.

5.3. Råd til brannmannskaper

- Brannslukningsinstruksjoner : Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha lufttilført åndedrettsvern. Bruk vannspray eller damp for å kjøle ned utsatte containere. Vær forsiktig hvis du kjemper mot kjemisk brann. Unngå at spillvann fra bekjempelse av ild kommer ut i miljøet.
- Beskyttelse under brannslukking : Gå ikke inn på brannområdet uten skikkelig personlig verneutstyr, inklusiv åndedrettsvern.

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTET UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

- Alminnelige forholdsregler : Sørg for egnet ventilasjon, spesielt i lukkede områder. Unngå hud- og øyekontakt. Unngå støvutvikling. Unngå innånding av støv.

For personell som ikke er nødpersonell

- Verneutstyr : Benytt nødvendig verneutstyr - se avsnitt 8.
- Nødsprosedyrer : Hold unødvendig personale unna.

For nødhjelpspersonell

- Verneutstyr : Ikke grip inn uten et egnet verneutstyr. For ytterligere informasjon, se avsnitt 8: "Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr". Skaff rengjøringspersonalet egnet verneutstyr.
- Nødsprosedyrer : Luft området.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp i kloakk og drikkevann. Myndighetene må varsles dersom væske trenger ned i kloakken eller i offentlige vannløp.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

- Til opprydding : Alt avfall samles opp i egnede og merkede beholdere og destrueres i henhold til gjeldende lokalt regelverk.
- Rengjøringsmetoder : Kost eller spa opp i containere som egner seg. Reduser mest mulig produksjon av støv. Må oppbevares adskilt fra andre materialer.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

For ytterligere informasjon, se avsnitt 13. Se Avsnitt 8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr.

AVSNITT 7: HÅNDBTERING OG LAGRING**7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering**

- Forsiktighetsregler for sikker håndtering : Sørg for god ventilasjon av arbeidsplassen. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå støvutvikling. Unngå innånding av støv. Vask hendene og ethvert annet eksponert område med mildt såpevann, før du spiser, drikker, røyker, og før du forlater arbeidet. Brukes bare utendørs eller i et godt ventilert område.
- Hygieniske forhåndsregler : Ikke spis, drikk eller røyk ved bruk av produktet. Vask hendene grundig etter bruk.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

- Oppbevaringsbetingelser : Oppbevares på et godt ventilert sted. Lagres i den opprinnelige emballasjen. Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt. Hold beholderen tett lukket.
- Uforenlige materialer : Vann. Fuktighet.
- Lagringsplass : Oppbevares tørt.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Ingen ytterligere data.

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL/PERSONBESKYTTELSE**8.1. Kontrollparametere**

Bentonit (1302-78-9)		
Norge	Lokalt navn	Totalstøv
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	10 mg/m ³
Kvarts (SiO₂) (14808-60-7)		
Norge	Lokalt navn	Respirabelt støv
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	0,1 mg/m ³
Norge	Merknader (NO)	K7

Eksponeeringsgrenseverdier for de øvrige bestanddeler

Kvarts (SiO₂) (14808-60-7)			
Norge	Lokalt navn	Totalstøv	
Norge	Grenseverdier (AN) (mg/m ³)	0,3 mg/m ³	
Norge	Merknader (NO)	K7	

8.2. Eksponeeringskontroll

- Egnede tekniske kontrollmekanismer : Sørg for god ventilasjon av arbeidsplassen.
- Personlig verneutstyr : Unngå all unødvendig eksponering.
- Håndvern : Ikke påkrevet
- Øyebeskyttelse : Ved støvdannelse: tettsluttende vernebriller. STANDARD EN 166
- Åndedrettsvern : Ved støvdannelse: støvmaske med filtertype P2. Ved tilstrekkelig ventilasjon, bruk et uavhengig åndedrettsvern. Spesielt personlig verneutstyr: åndedrettsvern med A/P2 filter for organiske damper og skadelig støv. Standard EN 141. Standard EN 143
- Begrensning og overvåkning av miljøeksponeringen : Unngå utslipp til miljøet.
- Andre opplysninger : Personlig verneutstyr skal velges i henhold til CEN-standard og i samarbeid med leverandøren av personlig verneutstyr. Vask hendene og ethvert annet eksponert område med mildt såpevann, før du spiser, drikker, røyker, og før du forlater arbeidet. Ikke spis, ikke drikk og ikke røyk under bruk.

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER**9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper**

- Form : Fast stoff
- Utseende : Pulver.
- Farge : Grå. Gul.
- Lukt : Ingen.
- Lukterskel : Ingen data tilgjengelige
- pH : Ingen data tilgjengelige
- Relativ fordampningshastighet (butylacetat=1) : Ingen data tilgjengelige
- Smeltepunkt : Ingen data tilgjengelige

Frysepunkt	:	Ingen data tilgjengelige
Kokepunkt	:	Ingen data tilgjengelige
Flammepunkt	:	Ingen data tilgjengelige
Selvantennelsestemperatur	:	Ingen data tilgjengelige
Nedbrytningstemperatur	:	Ingen data tilgjengelige
Antennelighet (fast stoff, gass)	:	Ikke selvantennende, Ikke brannfarlig
Damptrykk	:	Ingen data tilgjengelige
Relativ damptetthet ved 20 °C	:	Ingen data tilgjengelige
Relativ tetthet	:	Ingen data tilgjengelige
Løselighet	:	Produktet er oppløselig i vann.
Log Pow	:	Ingen data tilgjengelige
Viskositet, kinematisk	:	Ingen data tilgjengelige
Viskositet, dynamisk	:	Ingen data tilgjengelige
Eksplorative egenskaper	:	Ikke eksplosiv.
Brannfarlige egenskaper	:	Ikke brannfarlig.
Eksplasjonsgrenser	:	Ingen data tilgjengelige

9.2. Andre opplysninger

Ytterligere informasjon : Ingen kjente.

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET**10.1. Reaktivitet**

Reagerer med vann.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabil under normale temperaturforhold og anbefalt bruk.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Ingen farlig kjent reaksjon i normale bruksforhold.

10.4. Forhold som skal unngås

Ingen kjente.

10.5. Uforenlige materialer

Ingen kjente.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen nedbrytning ved normal bruk og oppbevaring.

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER**11.1. Informasjon om toksikologiske effekter**

Akutt giftighet	:	Ikke klassifisert
Etsing/hudirritasjon	:	Ikke klassifisert På grunnlag av tilgjengelige data, er ikke klassifiseringskriteriene tilfredsstillt
Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon	:	Ikke klassifisert Støv fra produktet kan gi irritasjon av øynene
Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt	:	Ikke klassifisert På grunnlag av tilgjengelige data, er ikke klassifiseringskriteriene tilfredsstillt
Skader på arvestoffet i kjønnsceller	:	Ikke klassifisert På grunnlag av tilgjengelige data, er ikke klassifiseringskriteriene tilfredsstillt
Kreftframkallende egenskap	:	Ikke klassifisert På grunnlag av tilgjengelige data, er ikke klassifiseringskriteriene tilfredsstillt
Reproduksjonstoksisitet	:	Ikke klassifisert På grunnlag av tilgjengelige data, er ikke klassifiseringskriteriene tilfredsstillt
STOT – enkelteksponering	:	Ikke klassifisert Støv fra produktet kan forårsake irritasjon i luftveiene
STOT – gjentatt eksponering	:	Ikke klassifisert På grunnlag av tilgjengelige data, er ikke klassifiseringskriteriene tilfredsstillt
Aspirasjonsfare	:	Ikke klassifisert På grunnlag av tilgjengelige data, er ikke klassifiseringskriteriene tilfredsstillt

Mulige skadevirkninger på mennesker og mulige symptomer : På grunnlag av tilgjengelige data, er ikke klassifiseringskriteriene tilfredsstillt.

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økologi - generell : Produktet skal ikke merkes som miljøfarlig i henhold til gjeldende regelverk. Dette utelukker ikke at tilfeldige større utslipp eller ofte gjentatte mindre utslipp kan ha en skadelig eller forstyrrende innvirkning på miljøet.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

HyDra løsbentonitt

Persistens og nedbrytbarhet	Ingen data tilgjengelige.
-----------------------------	---------------------------

12.3. Bioakkumuleringsevne

HyDra løsbentonitt

Bioakkumuleringsevne	Data om bioakkumulasjon er ikke tilgjengelig.
----------------------	---

12.4. Mobilitet i jord

HyDra løsbentonitt

Økologi - jord/mark	Produktet er oppløselig i vann.
---------------------	---------------------------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Ingen ytterligere informasjon foreligger

12.6. Andre skadevirkninger

Andre skadevirkninger : Ingen kjente.
Ytterligere informasjon : Unngå utslipp til miljøet

AVSNITT 13: DISPONERING

13.1. Avfallshåndterings-metoder

Regional lovgivning (avfall) : Innholdet/holderen avhendes i henhold til den godkjente avfallsinnsamlerens sorteringsinstrukser.
Anbefalinger for avfallsbehandling : Send til godkjent forbrenningsovn med etterbrenningskammer og røkgassvasker. Innhold/holder leveres til innsamlingssted for farlig avfall og spesialavfall. Avhendes i henhold til gjeldende lokale/nasjonale sikkerhetsregler.
Økologi - avfallstoffer : Unngå utslipp til miljøet.
Europeisk avfallsliste (EAL) kode : 08 04 10 - annet avfall av klebemidler og tetningsmasse enn det nevnt i 08 04 09

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

I henhold til kravene fra ADR / RID / IMDG / IATA / ADN

14.1. FN-nummer

Ingen farlig gods i.h.t. transportbestemmelsene

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

Det foreligger ingen tilleggsinformasjoner

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke anvendelig

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM BESTEMMELSER

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

eu-forskrifter

Inneholder ingen stoffer underlagt Vedlegg XVII sine begrensninger

Inneholder ikke stoff på REACH sin kandidatliste

Inneholder ikke noe stoff som er oppført i REACH sitt Vedlegg XIV

Nasjonale forskrifter

Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger EU-forordning 453/2010/EF, 1907/2006 (REACH), 1272/2008/EF (CLP), 790/2009/EF. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Det er ikke foretatt noen kjemikaliesikkerhetsvurdering

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

Endringsindikasjoner:

Opplysninger om bestemmelser.

3.2	Klassifisering iht. direktiv 67/548/EØS [DSD] eller 1999/45/EU [DPD]	Fjernet	
-----	--	---------	--

Datakilder	:	Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger EU-forordning 2015/830 /EF, 1907/2006 (REACH), 1272/2008/EF (CLP), 790/2009/EF. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO.
Andre opplysninger	:	Ingen.
Utgivelsesdato	:	13.09.2012
Redigert	:	30.09.2016
Erstatter	:	01/07/2014
Versjon	:	3.0
Signatur	:	A. Åsebø Murel

Full tekst på H- og EUH setninger:

STOT RE 2	Spesifikk målorgantoksisitet- gjentatt eksponering, Kategori 2
H373	Kan forårsake organskader ved langvarig eller gjentatt eksponering
EUH210	Sikkerhetsdatablad er tilgjengelig på anmodning

Opplysningene i dette sikkerhetsdatablad er basert på vår nåværende kunnskap og på gjeldende regelverk og nasjonal lovgivning. Informasjonen er basert på sist tilgjengelige data og er kun gjeldende for produktets tiltenkte bruksområde.